

گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

تاریخچه گروه

گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت دانشکده بهداشت در سال ۱۳۶۸ به عنوان بخشی از گروه بهداشت عمومی و مدیریت خدمات بهداشتی در دانشکده بهداشت و تغذیه تشکیل گردید. نام این بخش در سال ۱۳۸۹ پس از تصویب آن به عنوان یک گروه آموزشی مستقل به گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت تغییر یافت. هدف نهایی این گروه بکارگیری بهترین شیوه های آموزشی جهت کمک به جوامع محلی و بین المللی در اتخاذ شیوه زندگی سالم می باشد. در این گروه آموزشی ما خود را به ادغام رویکرد مبتنی بر شواهد علمی در فرآیندهای تدریس و یادگیری متعهد می دانیم تا از این طریق دانش آموختگان در آینده شغلی خود عملکرد موفق داشته باشند.

مجموعه رسالت و اهداف گروه در رابطه با آموزش و پژوهش رشته آموزش و ارتقا سلامت منطبق با رسالت دانشگاه و دانشکده بر اساس نیازهای جامعه، نظام ارائه خدمات سلامت، اسناد بالادستی، ارزشها و مسئولیت اجتماعی به ترتیب اولویت و مبتنی بر شواهد تدوین شده است. در این گروه دوره های تحصیلات تکمیلی در مقاطع کارشناسی ارشد آموزش بهداشت و دکتری تخصصی در رشته ی آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت و علاوه بر دوره های عمومی در مقطع کارشناسی رشته بهداشت عمومی ارائه می گردد. بیشتر دوره های تحصیلی گروه در مهرماه و برخی نیز در بهمن ماه هر سال شروع می گردند. در دوره های تحصیلات تکمیلی گروه برای هر دانشجوی استاد راهنما در نظر گرفته می شود که راهنمایی علمی دانشجوی را در طرح پژوهشی مربوط به پایان نامه تحصیلی مقطع کارشناسی ارشد و یا دکتری تخصصی به عهده می گیرد. همچنین حداقل یک نفر استاد مشاور نیز جهت ارائه کمک و راهنمایی کلی دانشجوی در طرح پژوهشی مربوط به پایان نامه تحصیلی تعیین می گردد. برنامه آموزشی دوره های تحصیلات تکمیلی در این گروه آموزشی ترکیبی از دروس نظری و انجام یک طرح پژوهشی مستقل با هدایت اساتید راهنما می باشد. در پایان هر دوره تحصیلی در مقاطع تحصیلات تکمیلی دانشجوی باید پایان نامه ای را بر اساس طرح پژوهشی اجرا شده تدوین و در یک جلسه حضوری از آن دفاع نماید. دانشجویانی که برای تحصیل در مقطع دکتری تخصصی پذیرفته می شوند در دو سال اول تحصیل دانشجوی رسمی دوره دکتری تخصصی محسوب نمی شوند و ادامه تحصیل آنان به عنوان دانشجوی مقطع دکتری تخصصی به موفقیت آنان در آزمون جامع که ترکیبی از آزمون کتبی و شفاهی برای بررسی صلاحیت علمی دانشجوی برای ادامه تحصیل در مقطع دکتری تخصصی است بستگی خواهد داشت.

برنامه راهبردی گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت (۱۴۰۵-۱۴۰۰)

گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت با تفکیک گروه آموزشی بهداشت عمومی و مدیریت خدمات بهداشتی و تشکیل دوگروه آموزشی مستقل از تابستان سال ۱۳۹۰ شروع به فعالیت نموده است. اگرچه سابقه فعالیتهای این گروه به سال تاسیس دانشکده بهداشت و تغذیه یعنی سال ۱۳۷۰ بر می گردد. این گروه آموزشی با بهره گیری از امکانات دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی تبریز و تجارب علمی و ارزشمند اساتید، کارشناسان و دانشجویان علاقمند به دنبال گسترش مرزهای علم و دانش و کمک به ارتقاء وضعیت سلامت در سطح کشور و همچنین جامعه جهانی است.

توانمندی ها و صلاحیت های دانش آموختگان

دانش آموختگان این گروه دارای نقش های مدیریتی، آموزشی، پژوهشی و مشاوره ای خواهند بود. توانمندی های مورد انتظار از دانش آموختگان بر اساس نقش های فوق به شرح زیر می باشد:

- برنامه ریزی، سازماندهی، ارزشیابی و هدایت گروه های کاری مرتبط
- مشارکت و هماهنگی در اجرای برنامه ها
- مشارکت در تهیه و تدوین دستورالعمل های مرتبط با گروه در صورت نیاز
- برنامه های آموزش به کارکنان و عموم مردم
- انجام مراقبت از گروه های مختلف
- انجام تحقیقات پیرامون موضوعات مرتبط و ارائه گزارش نتایج
- همکاری با متخصصین دیگر رشته ها جهت تحقق اهداف پژوهشی
- همکاری در طرح های پژوهشی کشوری با مسئولین نظام سلامت، در صورت نیاز

اهداف:

۱- تربیت نیروی انسانی متعهد ، پاسخگو و متخصص با توجه به رسالت وزارت بهداشت، دانشگاه و دانشکده، در جهت تامین نیازهای جامعه ، نظام ارائه خدمات سلامت در کشور، اسناد بالادستی، ارزشها و مسئولیت اجتماعی به ترتیب اولویت و مبتنی بر شواهد، با شناسایی نیاز های آموزشی اساتید و دانشجویان.

- نیاز سنجی آموزشی از دانش آموختگان دوره های تحصیلی ارائه شده در گروه جهت تعیین میزان انطباق محتوی آموزشی این رشته ها به مهارت های مورد انتظار برای فراهم ساختن مأموریت های ارائه شده دانشگاه، دانشکده و گروه و نیز نیازهای جامعه و بویژه نظام سلامت مطابق با ارزش ها و مسئولیت اجتماعی مورد انتظار به ترتیب اولویت

- نیازسنجی از مسئولین نظام ارائه خدمات سلامت و اساتید در جهت تعیین مهارت های مورد انتظار از دانش آموختگان دوره های تحصیلی ارائه شده در گروه بر اساس نیازهای جامعه و بویژه نظام سلامت مطابق با ارزش ها و مسئولیت اجتماعی مورد انتظار به ترتیب اولویت

- جذب هیات علمی متعهد و متخصص در راستای توسعه ظرفیت علمی گروه، دانشکده و دانشگاه بر اساس میزان پذیرش دانشجو در مقاطع مختلف تحصیلی

- استفاده از قابلیت های فن آوری دیجیتال برای ارائه حداقل ۳۰٪ از محتوی آموزشی دروس بصورت الکترونیکی. (در شرایط غیر کرونایی)

- توجه به انتظارات تعیین شده از دانش آموختگان (توانمندی های آموزشی، پژوهشی، مراقبتی، اجرایی و مدیریتی) دوره های تحصیلی مطابق اهداف دبیر خانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی کشور.

۲- تولید بهترین مستندات علمی مبتنی بر شواهد و شرایط عینی جهت بکارگیری در پاسخ گویی به نیازهای علمی بر اساس نیازهای جامعه و بویژه نظام سلامت مطابق با ارزش ها و مسئولیت اجتماعی مورد انتظار به ترتیب اولویت

- هدایت حداقل ۶۰٪ پایان نامه های مربوط به دوره های آموزشی تحصیلات تکمیلی در جهت پژوهش های کاربردی و برای حل مشکلات مربوط به جامعه و نظام ارائه خدمات سلامت.

- در حداقل ۴۰٪ از پایان نامه های Based Research (Evidence

- استفاده از متدولوژی مبتنی بر مستندات علمی (مربوط به دوره های آموزشی تحصیلات تکمیلی).
  - انتشار حداقل ۲۵٪ از یافته های پژوهشی مربوط به فعالیتهای علمی اعضای هیات علمی گروه در مجلات علمی یا بالاتر از دو IF ضریب تاثیر
  - ثبت و ارائه نتایج پایان نامه های مرتبط با تحصیلات تکمیلی ارائه شده در پایگاههای اطلاع رسانی وزارت متبوع و دانشگاه جهت تسهیل دسترسی به منابع علمی منتشر شده در گروه برای سایر پژوهشگران در سطح کشور و سطح بین بین المللی
  - ثبت و ارائه نتایج پایان نامه های مرتبط با تحصیلات تکمیلی ارائه شده جهت استفاده مردم و ذینفعان (ترجمان دانش)
- ۳- نیاز سنجی و طراحی و اجرای دوره های آموزشی (حضوری و مجازی) و پژوهشی مبتنی بر شواهد برای توانمند سازی آنها در حیطه های مختلف دانش و مهارتهای مرتبط با ارتقاء سلامت بر اساس نیازهای جامعه و بویژه نظام سلامت مطابق با ارزش ها و مسئولیت اجتماعی مورد انتظار به ترتیب اولویت:
- عقد قرارداد همکاری متقابل با گروههای مرتبط جهت اجرای برنامه آموزشی (حضوری و مجازی) و پژوهشی با هدف ارتقاء توانمندیهای فراگیران آموختگان (توانمندیهای آموزشی، پژوهشی، مراقبتی، اجرایی و مدیریتی) بر اساس نیازهای جامعه و بویژه نظام سلامت مطابق با ارزش ها و مسئولیت اجتماعی مورد انتظار
  - پذیرش دانشجو برای مقاطع تحصیلی مختلف جهت پاسخگویی به نیاز های جامعه و نظام سلامت و مطابق با ارزش ها و مسئولیت اجتماعی مورد انتظار.
  - همکاری با بخشهای مرتبط نظام سلامت و سایر سازمانها در آموزش رفتارهای بهداشتی به عموم افراد جامعه جهت پاسخگویی به نیاز های جامعه و نظام سلامت و مطابق با ارزش ها و مسئولیت اجتماعی مورد انتظار

اعضای هیئت علمی گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

نام و نام خانوادگی	مرتبه علمی	رشته	تصویر
دکتر حمید اله وردی پور	استاد	دکتری_آموزش بهداشت	
دکتر عبدالرضا شقاقی	استاد	دکتری-بهداشت جامعه	
دکتر احمد کوشا	استاد	دکتری تخصصی-بیماریهای عفونی	
دکتر حیدر ندریان	دانشیار	دکتری_آموزش بهداشت	
دکتر فاطمه باختری اقدم	استادیار	دکتری_آموزش بهداشت	
دکتر لیلا جهانگیری	دانشیار	دکتری_آموزش بهداشت	
دکتر بهجت شکروش القو	استادیار	دکتری_آموزش بهداشت	
دکتر زینب جوادی والا	استادیار	دکتری_آموزش بهداشت	

ظرفیت ها و توانمندی های ارتباط با صنعت

الف-توانمندی های پژوهشی و خدماتی

۱. طراحی و اجرای برنامه های توانمندسازی و ارتقاء سبک زندگی سالم در خانه و محل کار در سطح جامعه، سازمانها و ادارات
۲. طراحی و اجرای برنامه های توانمندسازی و ارتقاء سبک زندگی سالم در خانه و محل کار برای کارکنان کارخانجات و شهرک های صنعتی

۳. طراحی و اجرای برنامه زندان سالم به منظور ارتقاء وضعیت سلامت و بهبود رفتارهای سالم کارکنان زندان ها و توانمندسازی افراد زندانی
۴. طراحی و اجرای برنامه مدارس ارتقا دهنده سلامت به منظور بهبود فرایند جامعه پذیری رفتارهای سالم دانش آموزان و ارتقا وضعیت سلامت کارکنان مدارس
۵. طراحی و اجرای برنامه های حمایت طلبی (Advocacy) برای پیشنهاد تغییر در سیاستها و طرح های سطوح کلان و خرد از جانب سازمانها و ادارات مختلف
۶. نیازسنجی خدمات آموزشی، بهداشتی، درمانی و مشاوره ای کارکنان کارخانجات، ادارات و سازمانهای مختلف
۷. طراحی محتوا و مواد آموزشی (مانند پوستر، پمفلت، متن در قالب پیامک، تیزرهای آموزشی، بروشور و انیمیشن و فیلمهای آموزشی) برای ادارات و سازمانها
۸. برنامه ریزی و اجرای طرح های ارزیابی اثرات بهداشتی (Health Impact Assessment) (چه بصورت آینده نگر و چه بصورت گذشته نگر) بر روی پروژه ها، سیاستها و طرح های دولت، سازمانها و ادارات (مانند ارزیابی اثرات طرح های ترافیکی شهرداری بر سلامت مردم)
۹. ارزشیابی طرح ها و پروژه های مرتبط با سلامت جامعه (مانند ارزشیابی فرایند اعتباربخشی مراکز بهداشتی-درمانی، و ارزشیابی طرحهای مرتبط با سلامت مردم اجرا شده توسط شهرداری ها)
۱۰. فرارزشیابی طرح ها و پروژه های ارزشیابی مرتبط با سلامت جامعه (مانند فرارزشیابی طرح های ارزشیابی مداخلات آموزشی اجرا شده در ادارات و سازمانها)
- ارزشیابی پیام ها و مواد آموزشی (مانند پوستر، پمفلت، متن در قالب پیامک، تیزرهای آموزشی، بروشور و انیمیشن و فیلمهای آموزشی) تهیه شده توسط ادارات و سازمانها
۱۱. غربالگری کارکنان ادارات و سازمانها از لحاظ ابتلا به پرفشاری خون، پره دیابت، دیابت و نحوه خودمدیریتی پرفشاری خون و دیابت و پیشگیری از عوارض آن

ب-توانمندی های آموزشی

۱. کارگاه آموزشی برنامه ریزی ارتقاء سلامت کارکنان در محیط کار با رویکرد اجتماعی بوم شناختی
۲. کارگاه آموزشی توانمندسازی خانواده و ارتقا سبک زندگی سالم در محیط کار و خانه برای کارکنان ادارات و سازمان ها با رویکرد اجتماعی بوم شناختی
۳. کارگاه آموزشی ارتقا مهارت های ارتباط بین فردی در کارکنان سازمان ها و ادارات
۴. کارگاه آموزشی تعیین کننده های رفتارهای ایمنی و سلامت در کارکنان سازمان ها و ادارات
۵. کارگاه آموزشی فرایند برنامه ریزی مداخلات آموزش و ارتقاء سلامت
۶. کارگاه آموزشی مدیریت داده های کیفی در نرم افزار MAXQDA
۷. کارگاه آموزشی روش تحقیق کیفی و مطالعات ترکیبی (Mixed-methods)
۸. کارگاه آموزشی فرایند اجرای ارزیابی ۳۶۰ درجه در ارزشیابی های ادارات و سازمانها
۹. کارگاه آموزشی فرایند ارزشیابی مداخلات آموزش و ارتقاء سلامت در سطح جامعه، ادارات و سازمانها
۱۰. کارگاه آموزشی نحوه ارزشیابی پیام ها و مواد آموزشی (مانند پوستر، پمفلت، متن در قالب پیامک، تیزرهای آموزشی، بروشور و انیمیشن و فیلمهای آموزشی) برای ادارات و سازمانها
۱۱. کارگاه آموزشی مهارتهای ارتقا سلامت روان در خانواده

پ-توانمندی های مشاوره ای

۱. مشاوره گام به گام در خصوص توانمندسازی و ارتقا رفتارها و سبک زندگی ارتقاء دهنده سلامت در ادارات و سازمان ها
۲. مشاوره در خصوص نحوه ارتقا مهارت های ارتباطی در کارکنان ادارات و سازمان ها
۳. مشاوره در خصوص نحوه کسب مهارت های لازم برای ارتقا سلامت روان در خانواده
۴. مشاوره و همکاری در طراحی و اجرای برنامه زندان سالم به منظور ارتقاء وضعیت سلامت و بهبود رفتارهای سالم کارکنان زندان ها و افراد زندانی

۵. مشاوره و همکاری در برنامه ریزی و اجرای طرح های ارزیابی اثرات بهداشتی (Health Impact Assessment) (چه بصورت آینده نگر و چه بصورت گذشته نگر) بر روی پروژه ها، سیاستها و طرح های دولت، سازمانها و ادارات (مانند ارزیابی اثرات طرح های ترافیکی شهرداری بر سلامت مردم)
۶. مشاوره و همکاری در فرا ارزشیابی طرح ها و پروژه های ارزشیابی مرتبط با سلامت جامعه (مانند فرا ارزشیابی طرح های ارزشیابی مداخلات آموزشی اجرا شده در ادارات و سازمان ها)